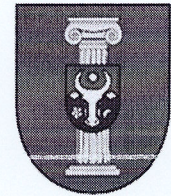

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA
НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА
INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE
Nr. 84/21

mun. Chișinău

31 martie 2021

Inspector superior de integritate al Inspectoratului de integritate al Autorității Naționale de Integritate, Natalia IVANOV, examinând materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților inițiat în privința dlui Carapascal Andrian, inspector principal în cadrul Biroului Vamal Sud, Postul Vamal Giurgiulești 2 (PVFI, rutier) al Serviciului Vamal al RM, IDNP: [REDACTED], născut la [REDACTED], domiciliat în [REDACTED], în temeiul art. 35 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, a întocmit prezentul act de constatare, prin care,

A STABILIT:

La 27.01.2020 în cadrul Autorității Naționale de Integritate (în continuare - ANI) a fost înregistrată sesizarea nr. Col-32/20, cu privire la eventuala încălcare a regimului juridic al incompatibilităților de către dl Carapascal Andrian, funcționar vamal în cadrul Serviciului Vamal al RM.

La 28.01.2020, în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (în continuare - Legea nr. 132/2016), sesizarea a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor.

Potrivit sesizării, dl Carapascal Andrian, funcționar vamal în cadrul Serviciului Vamal al RM exercită și mandatul de consilier în cadrul Consiliului sătesc Alexandru Ioan Cuza, r-l Cahul.

Conform, art. 31 și art. 37 din Legea nr. 132/2016, inspectorul de integritate efectuează verificarea prealabilă a acesteia, în termen de 15 zile de la data repartizării sesizării.

În cadrul verificării prealabile, inspectorul de integritate verifică respectarea condițiilor de formă și conținut ale sesizărilor și existența bănuielii rezonabile privind încălcarea regimului juridic al incompatibilităților.

Examinând admisibilitatea sesizării, inspectorul de integritate stabilește că a fost sesizat în corespundere cu prevederile art. 76 din Codul administrativ, sesizarea ține de competența Inspectorului de integritate din cadrul ANI, iar aspectele abordate de către autorul sesizării, nu au constituit anterior obiect al controlului în sensul Legii nr. 132/2016.

Verificarea prealabilă include validarea datelor din declarațiile de avere și interese personale prin intermediul sistemului informațional e-Integritate a subiectului controlului.

Astfel, accesînd sistemului e-Integritate, inspectorul de integritate a constatat că, dl Carapascal Andrian a depus declarațiile de avere și interese personale atât în calitate de funcționar vamal, cît și declarațiile de avere și interese personale la validarea și, respectiv, încetarea mandatului de consilier în cadrul Consiliului sătesc Alexandru Ioan Cuza, r-l Cahul.

În corespundere cu prevederile art. 11, alin. (1) din Legea nr. 302/2017 cu privire la Serviciul Vamal (în continuare - Legea nr. 302/2017), personalul Serviciului Vamal este constituit din funcționari publici cu statut special din cadrul Serviciului și personalul contractual (de deservire tehnică și cel auxiliar).

Potrivit art. 15, alin. (3), lit. a) din Legea nr.302/2017 funcția de funcționar vamal este incompatibilă cu o altă funcție sau activitate remunerată, cu excepția activităților didactice, științifice și de creație.

La 11.02.2020, în conformitate cu prevederile art. 31 din Legea nr. 132/2016, dat fiind faptul stabilirii de către inspectorul de integritate a existenței unei bănuieli rezonabile de încălcare a regimului juridic al incompatibilităților, prin procesul-verbal de inițiere a controlului nr. 60/06, în privința dlui Carapasal Andrian a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților, în cadrul căruia s-a verificat legalitatea deținerii/exercitării simultane a funcției publice cu statut special în cadrul Serviciului Vamal al RM și a mandatului de consilier în cadrul Consiliului sătesc Alexandru Ioan Cuza, r-l Cahul.

De menționat este faptul că, la 03.02.2020, în cadrul ANI a fost înregistrată o sesizare similară parvenită din partea Cancelariei de Stat a RM, nr. Col-32/20/1, care a fost conexasă la dosarul de control.

La 14.02.2020, în adresa dlui Carapasal Andrian a fost expediată scrisoarea nr. 04-06/489, aviz de recepție DS9350037717AS din 20.02.2020, prin care a fost informat despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților și despre drepturile sale prevăzute la art. 33 din Legea 132/2016.

Inspectorul de integritate subliniază faptul că, la data de 18.01.2021, în conformitate cu prevederile art. 30 alin. (2), lit. a) din Legea nr.132/2016 dosarul de control a fost redistribuit prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor SIA „e-Integritate”.

În temeiul prevederilor legale prevăzute la art. 20, alin. (1), lit. a) - d), art. 32, alin. (3) și art. 37, alin. (2) din Legea nr. 132/2016, au fost consultate date din registrele informaționale de stat și solicitate Serviciului Vamal al RM (solicitarea nr. 04-06/2368 din 25.05.2020 și solicitarea nr. 04-21/ 1089 din 09.03.2021), Comisiei Electorale Centrale (solicitarea nr. 04-06/5240 din 30.10.2020) și Consiliului sătesc Alexandru Ioan Cuza, r-l Cahul (solicitarea nr. 04-21/223 din 22.01.2021), informații și documente necesare desfășurării controlului.

Prin răspunsurile **Serviciului Vamal al RM** nr. 28/03-7112 din 12.06.2020 și nr. 28/03-3205 din 12.03.2021, înregistrate în cadrul ANI la 17.06.2020 cu nr. 4447 și nr. 2361 din 17.03.2021 și materialelor anexate la acestea, s-au stabilit următoarele:

- Prin ordinul Serviciului Vamal al RM nr. 8 din 17.01.1994, dl Carapasal Andrian a fost angajat în funcția de inspector coordonator în Vama Cahul, începând cu 19.01.1994;

- Prin ordinul nr. 719-c din 25.11.1999, dl Carapasal Andrian a fost reconfirmat în funcția de inspector superior în cadrul Vamei Cahul;

- Prin ordinul Serviciului Vamal nr. 1231-c din 20.11.2006, dl Carapasal Andrian a fost eliberat din funcția de șef al secției persoane fizice biroul vamal Cahul, fiind numit în funcția de inspector principal în același birou vamal;

- Prin ordinul Serviciului Vamal nr. 503-p din 17.05.2007, dl Carapasal Andrian a fost numit inspector principal al sectorului persoane fizice, post vamal Cahul-Oancea;

- Prin ordinul Serviciului Vamal nr. 976-p din 24.09.2010, a fost dispusă permutarea dlui Carapasal Andrian în funcția de inspector principal al Postului vamal Ceadâr-Lunga-Novîe Troianî (auto);

- Prin ordinul Serviciului Vamal nr. 588-p din 10.05.2011, dl Carapasal Andrian a fost transferat în funcția de inspector principal al Postului vamal Giurgiulești-Reni (auto);

- Prin ordinul Serviciului Vamal nr. 1385-p din 19.12.2016, dl Carapasal Andrian a fost transferat în funcția de inspector principal al Postului Vamal Giurgiulești 2 (PVFI, rutier), Biroul Vamal Sud;

- Fișa postului nr. 51, aprobată la 23.12.2016, confirmă faptul că funcția de inspector principal al Postului Vamal Giurgiulești 2 (PVFI, rutier), Biroul Vamal Sud, Serviciul Vamal al RM este o funcție publică de execuție cu statut special.

- Regulamentul privind organizarea și funcționarea Biroului Vamal Sud.

Potrivit răspunsului **Comisiei Electorale Centrale**, nr. CEC-8/3215 din 31.10.2020, înregistrat în cadrul ANI la 03.11.2020 cu nr. 8313, prin Hotărîrea Judecătorei Cahul, sediul Central, nr. 3-147 din 31.10.2019, dlui Carapasal Andrial i-a fost validat mandatul de consilier în cadrul Consiliului sătesc Alexandru Ioan Cuza, r-l Cahul.

Conform aceluiași răspuns, prin Hotărîrea CEC nr. 3633 din 24.01.2020, urmare a cererii de demisie depusă la 14.01.2020, dlui Carapasal Andrian i-a fost ridicat mandatul de consilier.

Prin răspunsul **Consiliului sătesc Alexandru Ioan Cuza, r-l Cahul**, înregistrat în cadrul ANI cu nr. 1031 din 11.02.2021 au fost remise copiile autentificate ale următoarelor documente:

- Procesul-verbal al ședinței Consiliului sătesc, nr. 1 din 15.11.2019;
- Procesul-verbal al ședinței Consiliului sătesc, nr. 2 din 12.12.2019;
- Procesul-verbal al ședinței Consiliului sătesc, nr. 3 din 30.12.2019;
- Procesul-verbal al ședinței Consiliului sătesc, nr. 1 din 14.01.2020;
- Cererea dlui Carapasal Andrian, înregistrată în cadrul Consiliului sătesc cu nr. 107 din 30.12.2019, prin care acesta solicită să nu i se acorde indemnizația de consilier pe perioada exercitării mandatului.

Prin accesarea informațiilor conținute în sistemul informațional al **Căsei Naționale de Asigurări Sociale** și cel al **Serviciului Fiscal Principal de Stat** s-a stabilit faptul că, în perioada supusă controlului, dl Carapasal Andrian a încasat venituri doar de la Serviciul Vamal al RM.

Coroborând toate informațiile reflectate mai sus, inspectorul de integritate a stabilit că în perioada 31.10.2019 – 24.01.2020, dl Carapasal Andrian, pe lângă funcția publică cu statut special de inspector principal al Biroului Vamal Sud, Postul Vamal Giurgiulești 2 (PVFI, rutier) al Serviciului Vamal al RM, a deținut/exercitat simultan și mandatul de consilier în cadrul Consiliului sătesc Alexandru Ioan Cuza, r-l Cahul.

În vederea asigurării respectării dreptului la apărare, prin scrisoarea nr. 04-21/222 din 22.01.2021, recepționată la 10.02.2021 conform avizului nr. DS8000875710AS, dl Carapasal Andrian a fost invitat la sediul ANI pentru a-și prezenta punctul de vedere asupra obiectului controlului.

La 16.03.2021, dl Carapasal Andrian a prezentat în scris punctul de vedere, înregistrat în cadrul ANI cu nr. 2260, la care, în aceeași zi, a mai prezentat concretizări la punctul de vedere, înregistrate în cadrul ANI cu nr. 2283, prin care a comunicat că:

„Lucru cert ca la alegerile locale din anul 2019 am fost ales de catre electoratul satului Alexandru Ioan Cuza raionul Cahul prin alegeri democratice in calitate de consilier local independent in cadrul consiliului satesc.

La moment erau mai multe opinii a juristilor in privinta art.25 al Legii 158/2008.

Pentru a clarifica situatia (desi instanta de judecata s-a expus), m-am adresat cu o cere la Cancelaria de Stat care nu a putut sa-mi raspunde cert si concret. Fiind in concediu, deoarece aceasta problema era duală, am depus o cerere de renuntare la mandatul de consilier cu toate ca art.25 nu putea fi interpretat de nimeni fara a fi eronat sensul functiei remunerate.

Socot ca aceasta dualitate de aplicare si interpretare a art.25 din Legea 158/2008 a fost solutionata prin Legea 120 din 09.07.2020.

Deasemenea la acest subiect este termen de prescriptie”.

„Funcționarul public nu poate deține o altă funcție remunerată, or, conform prevederilor legale art. 24 (3) Legea 768/2000 alesul local care a fost invitat la ședința consiliului și a participat la ea, i se restituie cheltuielile aferente și i se acordă o indemnizație pentru fiecare zi de participare la ședința Consiliului în mărimea stabilită de Consiliul respectiv. Precizez că remunerarea este o” plată”, „salariu”, iar indemnizația este o restituire a cheltuielilor. Personal am depus o cerere prin care am refuzat acordarea indemnizației.

Datele menționate în invitație corespund concediului anual de odihnă (53 zile) în interiorul căruia nu am fost în țară, adică datele de deținere concomitent a funcției publice și a mandatului alesului local.

Legea 120/2020 este după caracterul ei interpretativă, de aici rezultă că interpretarea art. 25 din Legea 158/2008 care asimilează la rîndul său Legea cu privire la Serviciul Vamal nr.

302/2017, or caracterul interpretativ este o lămurire/ajutor pentru înțelegerea corectă a normei de drept elaborată de legiuitor, excluzând incompatibilitatea funcției de funcționar public și cea de ales local în cazul meu.

Cu atât mai mult, la Nota informativă a proiectului de lege cauză, potrivit art. 71 (4) din Legea 100/2017 cu privire la actele normative, la interpretarea actului normativ se ține cont de nota informativă care a însoțit proiectul actului normativ respectiv și de alte documente care permit identificarea voinței autorității publice care a adoptat, a aprobat, sau a emis actul normativ”.

Inspectorul reiterează că, controlul privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților în privința persoanei supuse controlului, vizează constatarea stării de incompatibilitate nesoluționată.

În cadrul controlului, inspectorul de integritate a stabilit că, dl Carapasal Andrian deține calitatea de subiect al declarării averii și intereselor personale în conformitate cu art. 3, alin. (1), lit. g) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale – funcționar public cu statut special, depunând în acest sens declarațiile de avere și interese personale pe parcursul exercitării funcției respective, iar din 31.10.2019 pînă la 24.01.2020, dumnealui a deținut calitatea de subiect al declarării și prin prisma prevederilor art. 3, alin. (1), lit. b) din Legea nr. 133/2016-consilier sătesc, fapt confirmat prin depunerea declarațiilor respective.

Potrivit art. 16 din Legea 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, subiectul declarării averii și intereselor personale se află într-o stare de incompatibilitate în cazul în care pe lângă funcția publică sau de demnitate publică deține/exercită simultan o altă funcție, calitate sau activitate, fapt care este interzis prin Constituția Republicii Moldova și/sau prin alte acte legislative.

Statutul juridic al funcționarului public cu statut special din cadrul Serviciului Vamal, inclusiv incompatibilitățile acestuia, sunt aspecte reglementate de prevederile Legii nr. 302/2017 cu privire la Serviciul Vamal.

Art. 15, alin. (3), lit. a) din Legea nr.302/2017 prevede expres că funcția de funcționar vamal este incompatibilă cu o altă funcție sau activitate remunerată, cu excepția activităților didactice, științifice și de creație.

În același timp, art. 11, alin. (2) din Legea nr. 302/2017, stabilește clar că acțiunea Legii nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public se extinde asupra raporturilor de serviciu ale funcționarului vamal în măsura în care acestea nu sînt reglementate prin prezenta lege.

Conform art. 25, alin. (5) din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, alte incompatibilități și conflicte de interese se stabilesc prin legislație specială, ceea ce înseamnă că, pe lângă incompatibilitățile generale prevăzute pentru funcționarii publici, funcționarilor publici cu statut special (funcționarilor vamali) le sunt aplicabile și incompatibilitățile exrese prevăzute în Legea nr. 302/2017.

Potrivit prevederilor art. 5, alin. (3) al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, normele juridice speciale sînt aplicabile în exclusivitate anumitor categorii de raporturi sociale sau subiecți strict determinați, respectiv Legea nr. 302/2017 este o lege specială aplicabilă funcționarilor vamali.

Dat fiind faptul că în legea specială nr.302/2017 nu este reglementat termenul de soluționare a incompatibilităților stabilite funcționarului vamal, acest termen își găsește reflectare în prevederile art. 25, alin. (6) din Legea nr. 158/2008, potrivit căruia situația de incompatibilitate urmează să înceteze pe parcursul unei luni din momentul apariției acesteia.

Subsecvent, potrivit prevederilor art.12, alin.(2) lit.a) din Legea integrității nr.82/2017 agentul public este obligat să își soluționeze stările de incompatibilitate în termen de o lună din momentul începerii mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ori, în cazul în care încetarea situației de incompatibilitate în termenul dat nu depinde de voința sa, să prezinte probe privind întreprinderea cu bună-credință a acțiunilor de eliminare a acestei situații.

Prin răspunsul CEC inspectorul de integritate a stabilit cu certitudine că, în perioada

31.10.2019-24.01.2020, concomitent cu exercitarea funcției publice cu statut special din cadrul Serviciului Vamal, subiectul controlului a exercitat mandatul de consilier în cadrul Consiliului sătesc Alexandru Ioan Cuza, r-l Cahul, or dl Carapascal Andrian a avut obligația legală de a-și soluționa starea de incompatibilitate pînă la data de 01.12.2019, acesta depunînd cererea de renunțare la mandatul de consilier abia la data de 14.01.2020 (mandatul fiindu-i retras la 24.01.2020).

Examinînd punctul de vedere al subiectului controlului, inspectorul de integritate menționează faptul că argumentele invocate de către dl Carapascal Andrian sunt declarative, neconcludente, nefondate și urmează a fi respinse din următoarele considerente:

Tratarea de către subiectul controlului a situației de incompatibilitate în care s-a aflat strict prin prisma exigențelor legale în materie de incompatibilități statuate în Legea nr. 158/2008, este una absolut eronată dat fiind faptul că, pe lîngă incompatibilitățile generale prevăzute de actul normativ precitat, incompatibilitățile funcționarilor vamali sunt stabilite în Legea specială nr. 302/2017. Raportat la speța redată în prezentul act, din Legea nr. 158/2008 este aplicabilă doar imperativitatea respectării termenului de 1 lună acordat pentru soluționarea stării respective.

Or, prestabilirea expresă în lege a situațiilor de incompatibilitate are ca fundament asigurarea exercitării cu imparțialitate și profesionalism a funcțiilor respective, în vederea asigurării independenței de acțiune a persoanei ce ocupă o funcție publică (inclusiv cea cu statut special) sau de demnitate publică, a evitării concentrării de către una și aceeași persoană a unor prerogative excesive, precum și a ocrotirii integrității profesionale a acesteia.

În contextul circumstanțelor speței în cauză se reține că, examinarea incompatibilității în situația deținerii simultane a funcției publice cu statut special – angajat al Serviciului Vamal și a mandatului de consilier în cadrul Consiliului sătesc Alexandru Ioan Cuza, r-l Cahul, urmează a fi abordată ținînd cont de tratarea expresă a incompatibilităților pentru funcția publică cu statut special prevăzută anume în Legea nr. 302/2017 și nu în Legea nr. 158/2008 așa cum încearcă să insiste dl Carapascal Andrian, care are ca fundament raționamentul că, funcționarul public cu statut special trebuie să fie nu numai independent de orice influențe, dar și să se abțină de la exercitarea unor funcții sau de la desfășurarea unor activități, care, prin natura lor, ar fi în contradicție cu funcția pe care o deține în cadrul Serviciului Vamal, sau care l-ar împiedica în exercitarea obiectivă și imparțială a acesteia.

Inspectorul de integritate, precizează că, pentru a se afla într-o situație de incompatibilitate, este suficient ca persoana să dețină concomitent două sau mai multe funcții sau activități remunerate interzise prin lege, în cazul dat – art. 15, alin (3) lit. a) din Legea nr. 302/2017 care prevede expres: funcția de funcționar vamal este incompatibilă cu o altă funcție sau activitate remunerată, cu excepția activităților didactice, științifice și de creație.

Conform art. 11 alin.(1) și art. 24 alin.(3) din Legea nr. 768 /2000 privind statutul alesului local, alesului local care a participat la ședința consiliului i se acordă o indemnizație pentru fiecare zi de participare la ședința consiliului, iar participarea consilierului la ședința consiliului este obligatorie, din ce rezultă că pentru munca desfășurată la ședințele consiliului, consilierul consiliului este retribuit (plătit).

Pe cale de consecință, se explică că exercitarea mandatului de consilier reprezintă de fapt o activitate remunerată.

Alegațiile subiectului controlului precum că remunerarea este o ”plată”, „salariu”, iar indemnizația este o restituire a cheltuielilor urmează a fi respinsă de inspectorul de integritate pe motiv că, interpretarea noțiunilor date constituie doar un joc de cuvinte în încercarea dlui Carapascal Andrian de a-și salva situația în care s-a pomenit. Potrivit, Opiniei Comisiei juridice,

numiri și imunități a Parlamentului RM nr. 96 din 17.03.2014, prin noțiunea „retribuit” se înțelege a plăți cuiva o sumă de bani pentru o muncă prestată, altfel spus, o remunerare, iar sensul termenului „remunerare” este cel de încasare a unei sume de bani sau a unui/unor bunuri în schimbul unei munci/activități prestate.

Conform informațiilor prezentate de Consiliul sătesc Alexandru Ioan Cuza, r-l Cahul, în exercitarea mandatului de consilier local, dl Carapascal Andrian a participat la 3 ședințe ale consiliului respectiv, însă a solicitat să nu i se acorde remunerațiile pentru acestea.

Faptul că subiectul controlului menționează că a depus o cerere de renunțare la mandatul de consilier nu exclude caracterul ilicit al deținerii concomitente a celor două calități.

Or, încercarea dlui Carapascal de a-și încadra în câmpul legal activitatea de funcționar vamal concomitent cu exercitarea mandatului de consilier prin depunerea unei cereri, prin care renunță la remunerațiile/indemnizațiile care i se cuveneau în calitate de consilier, sub nici o formă nu înlătură caracterul retribuit al acestei activități.

Potrivit art. 5, alin (2), lit.b) din Legea 325/2013 privind evaluarea integrității instituționale climatul de integritate instituțională se asigură prin aplicarea politicilor anticorupție naționale și sectoriale, precum și a cerințelor specifice de integritate profesională pentru activitatea agenților publici în cadrul entității publice. Se consideră politici anticorupție naționale și sectoriale care asigură climatul de integritate instituțională - regimul de incompatibilități.

Astfel, prin nerespectarea politicii anticorupție naționale și sectoriale care se referă la regimul juridic al incompatibilităților, dl Carapascal Andrian, inspector principal al Biroului Vamal Sud, Postul Vamal Giurgiulești 2 (PVFI, rutier) al Serviciului Vamal al RM, nu a asigurat climatul de integritate instituțional și nu a exercitat atribuțiile de serviciu cu integritate profesională prevăzute de art. 5, alin. (1) din Legea 325/2013 privind evaluarea integrității instituționale.

În partea ce ține de invocarea de către subiectul declarării a argumentului precum că dumnealui a exercitat mandatul de consilier sătesc în perioada aflării în concediul anual de odihnă acordat de la locul de bază (Serviciul Vamal), inspectorul reține că consideră și acest argument drept unul critic și alogic din simplu motiv că legiuitorul a stabilit expres incompatibilitățile funcționarilor vamali pe toată perioada încadrării lor în Serviciul Vamal. Or, urmînd logica dlui Carapascal, pe perioada aflării în concediul anual de odihnă, dlui nu mai deține calitatea de angajat al Serviciului Vamal și, pe cale de consecință, nu i se mai aplică exigențele legale prestabilite în Legea 302/2017 avînd libertatea de a acționa înafara cadrului legal care, de fapt, î-i reglementează statutul. În accepțiunea dlui Carapascal Andrian, exigențele legale instituite funcționarilor vamali ar trebui să nu fie aplicabile nici pe perioada pauzelor zilnice de odihnă, a zilelor de repaos și de sărbătoare nelucrătoare, a concediilor de odihnă neplătite, a concediilor medicale și a altor situații în interiorul cărora raporturile de muncă dintre salariat și angajator nu sunt suspendate sau încetate.

Argumentul dlui Carapascal Andrian (nefiind susținut prin careva documente confirmative) referitor la faptul că s-a adresat Cancelariei de Stat în vederea expunerii de către această instituție a unei opinii certe și concrete vis-a-vis de speța descrisă în prezentul act, inspectorul de integritate îl consideră unul strict declarativ, neîntemeiat pe care urmează să îl respingă. Or, mai sus inspectorul a explicat clar că starea de incompatibilitate admisă de subiectul controlului nu este reglementată de prevederile art. 25 al Legii nr. 158/2008, ci de cele ale art. 15, alin. (3), lit. a) ale Legii nr. 302/2017 - legea specială care reglementează expres situațiile suplimentare de incompatibilitate ale funcționarilor vamali. În context, inspectorul de integritate menționează că nu a identificat nici o solicitare adresată ANI de către dl Carapascal Andrian, care ar dovedi că

acesta a încercat să obțină o clarificare în situația în care se afla. Or, în vederea exercitării atribuțiilor funcționale, potrivit art. 7, alin. (3), lit. g) anume ANI oferă consultanță organizațiilor publice și subiecților declarării în domeniul său de activitate.

Mai mult ca atât, obligația de respectare a legislației vamale, Legea nr. 302/2017 fiind parte integrantă a acesteia, este prevăzută expres și la pct. 11.1.1 și pct. 12.3 din Fișa postului dlui Carapascal Andrian, iar pct. 12.5 prevede expres obligația de respectare a integrității profesionale a acestuia.

În mod special, inspectorul de integritate subliniază că, din varii motive, în punctul său de vedere, subiectul controlului a evitat să se expună pe marginea situației sale de incompatibilitate prisma situațiilor de incompatibilitate prevăzute de Legea nr. 302/2017, lege specială aplicabilă funcționarilor vamali.

Totodată, inspectorul menționează că, necunoașterea și neaplicarea conformă a legii, nu reprezintă o scuză plauzibilă întru justificarea exonerării de răspundere generată de situația de incompatibilitate abordată în prezenta speță (*nemo legem ignorare censetur*), în contextul în care, în virtutea exercitării funcției publice cu statut special, dânsul a avut obligația cunoașterii actelor normative aplicabile statutului funcției deținute.

În partea ce ține de alegațiile subiectului controlului precum că "*socot că această dualitate de aplicare și interpretare a art.25 din Legea 158/2008 a fost solutionata prin Legea 120 din 09.07.2020*", inspectorul de integritate, în mod repetitiv, menționează că, raportat la speța concretă care face obiectul actului de constatare, la art. 25 al Legii nr. 158/2008 sunt enumerate incompatibilitățile generale ale funcționarilor publici, în timp ce starea de incompatibilitate a subiectului controlului, manifestată prin exercitarea funcției publice cu statut special și exercitarea unei alte activități remunerate (consilier) este stabilită expres în Legea nr. 302/2017. Respectiv, nici prevederile Legii nr. 120/2020 pentru interpretarea articolului 25 alineatul (2) litera a) din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, nu sunt relevante cazului dat.

Referitor la alegația dlui Carapascal precum că situația de incompatibilitate, care face obiectul acestui control, ar avea termen de prescripție, care, din insinuările dumnealui, s-ar fi prescris, inspectorul de integritate reține că, cadrul legal pertinent verificării respectării regimului juridic al incompatibilităților nu prevede un termen prestabilit în vederea stabilirii încălcărilor regimului juridic respectiv.

Probabil, subiectul controlului s-a expus asupra expirării termenului de prescripție pentru constatarea stării de incompatibilitate prin prisma prevederilor art. 313⁴ lit. a) din Codul Contravențional al RM, care, distinct de desfășurarea unei proceduri administrative (dosarul de control), prevede și atragerea subiecților declarării la răspunderea contravențională pentru nesoluționarea în termenul legal a incompatibilităților privind funcția publică, funcția publică cu statut special, funcția de demnitate publică sau activitatea alesului local conform legislației ce reglementează statutul acestor persoane și conform legislației privind declararea și controlul averii și a intereselor personale. Inspectorul de integritate menționează că pentru admiterea stărilor de incompatibilitate nesoluționate în termenul legal, subiecții declarării suportă atât sancțiuni contravenționale (în cazul dlui Carapascal Andrian termenul fiind prescris), cât și sunt pasibili de răspundere în cadrul procedurii administrative.

Reieșind din cele expuse, stabilirea termenului pentru întreprinderea acțiunilor în vederea înlăturării stării de incompatibilitate constituie o perioadă tranzitorie, în decursul căreia persoana urma să se conformeze prevederilor legale și să opteze pentru una din funcțiile care nu pot fi exercitate concomitent, acționând în consecință. Unica conduită legală a dlui Carapascal Andrian

era să întreprindă toate acțiunile necesare în termen de 1 lună din ziua validării mandatului de Consilier în cadrul Consiliului sătesc Alexandru Ioan Cuza, în vederea eliminării incompatibilității, adică termen calculat din data de 31.10.2019 (ziua validării mandatului de consilier).

În lumina celor menționate, inspectorul de integritate subliniază că persoana supusă controlului a depășit termenul de prescripție pentru soluționarea incompatibilității, iar ca urmare, acesta s-a aflat în stare de incompatibilitate nesoluționată deoarece, pe lângă funcția publică cu statut special a deținut simultan mandatul de consilier, în perioada 31.10.2019-24.01.2020 (data ridicării mandatului de consilier).

Respectiv, în baza cererii de ridicare a mandatului de consilier care a fost depusă abia la 14.01.2020, prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3633 din 24.01.2020 a fost ridicat mandatul de consilier al persoanei supuse controlului.

Reieșind din cele relatate, punctul de vedere al subiectului controlului și prevederile legale ce guvernează speța, ***inspectorul de integritate concluzionează*** că, toate probele acumulate la dosar dovedesc pe deplin temeinicia faptului că dl Carapascal Andrian s-a aflat în stare de incompatibilitate nesoluționată în termenul legal, manifestată prin deținerea/exercitarea funcției publice cu statut special- inspector principal al Biroului Vamal Sud, Postul Vamal Giurgiulești 2 (PVFI, rutier) al Serviciului Vamal al RM simultan cu mandatul de consilier în cadrul Consiliului sătesc Alexandru Ioan Cuza, r-l Cahul, a încălcat regimul juridic al incompatibilităților. În consecință, se conchide că simpla deținere simultană a celor două calități este o condiție atât esențială, cât și suficientă, pentru constatarea existenței stării de incompatibilitate.

Conform art. 7, alin. (2), lit. a) și art. 19 din Legea nr. 132/2016, Autoritatea Națională de Integritate, în persoana inspectorului de integritate, constată încălcarea regimului juridic al incompatibilităților, iar în conformitate cu art. 5 din aceeași Lege, aceasta asigură integritatea în exercitarea funcției publice sau funcției de demnitate publică și prevenirea corupției prin realizarea controlului [...] privind respectarea regimului juridic [...], al incompatibilităților, [...].

În corespundere cu prevederile art. 38, alin. (1), lit. b) din Legea 132/2016, ***în urma controlului privind respectarea regimului juridic [...] al incompatibilităților, [...] inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că persoana supusă controlului s-a aflat ori se află în stare de incompatibilitate***”.

Potrivit art. 40, alin. (1) din aceeași lege, din momentul în care actul de constatare a încălcării regimului juridic al incompatibilităților rămâne definitiv, Autoritatea sesizează, în termen de 15 zile, conducerea organizației publice sau a autorității responsabile de numirea în funcție a subiectului declarării în vederea încetării mandatului acestuia, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale acestuia.

Conform art. 23, alin. (3) al Legii nr. 133/2016, ***fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat starea de incompatibilitate nesoluționată constituie temei pentru încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale acestuia.*** Alin. (6) al aceluiaș articol prevede că, ***subiectul declarării eliberat sau destituit din funcție potrivit prevederilor alin (3)-(5) este decăzut din dreptul de a mai exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, cu excepția funcțiilor electorale, pe o perioadă de 3 ani de la data eliberării sau destituirii din funcția publică ori de demnitate publică respectivă sau din data încetării de drept a mandatului său.***

Potrivit art. 23, alin. (8) al Legii nr. 133/2016, Autoritatea Națională de Integritate ține Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

În corespundere cu art. 41, alin. (4), lit.d) din Legea 302/2017, „Condițiile de încetare a raporturilor de serviciu ale funcționarului vamal”, destituirea din funcție a funcționarului vamal poate avea loc și în următoarele cazuri: ***aflarea acestuia în situație de incompatibilitate, stabilită printr-un act de constatare rămas definitiv.***

Din aceste raționamente, în conformitate cu prevederile art. 19, 35-38 și 40 din Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, art. 23 alin. (3), (6) și (8) din Legea 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, art. 15 alin. (3), lit. c), art. 15, alin. (3) lit. a) și art. 41, alin. (4), lit. d) din Legea nr. 302/2017 cu privire la Serviciul Vamal, inspectorul de integritate,-

DECIDE:

1. Se constată că dl Carapasal Andrian, prin deținerea/exercitarea simultană în perioada 31.10.2019 – 24.01.2020 a funcției publice cu statut special de inspector principal în cadrul Biroului Vamal Sud, Postul Vamal Giurgiulești 2 (PVFI, rutier) al Serviciului Vamal al RM și a mandatului de consilier în cadrul Consiliului sătesc Alexandru Ioan Cuza, r-l Cahul, s-a aflat în stare de incompatibilitate nesoluționată în termenul legal.

2. Se sesizează conducerea Serviciului Vamal, în termen de 15 zile din momentul în care actul de constatare va rămâne definitiv, în vederea încetării raporturilor de muncă cu dl Carapasal Andrian.

3. Se decade dl Carapasal Andrian din dreptul de a exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, cu excepția funcțiilor electorale pe o perioadă de 3 (trei) ani din data eliberării sau destituirii din funcție, sau din data rămânerii definitive a actului de constatare ori din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența stării de incompatibilitate.

4. Se înscrie dl Carapasal Andrian în Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică din data eliberării sau destituirii din funcție, sau din data rămânerii definitive a actului de constatare ori din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența stării de incompatibilitate.

5. Se aduce la cunoștința dlui Carapasal Andrian actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta în termen de 15 zile de la primirea acestuia, în instanța de contencios administrativ Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani MD-2068) mun. Chișinău str. Kiev 3.

**Inspector superior de integritate
al Inspectoratului de Integritate**

Natalia IVANOV